Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Marea Cameră)

26 iulie 2017*

„Recurs – Politica externă și de securitate comună – Combaterea terorismului – Măsuri restrictive îndreptate împotriva anumitor persoane și entități – Înghețarea fondurilor – Poziția comună 2001/931/PESC – Articolul 1 alineatele (4) și (6) – Regulamentul (CE) nr. 2580/2001 – Articolul 2 alineatul (3) – Menținerea unei organizații pe lista persoanelor, a grupurilor sau a entităților implicate în acte de terorism – Condiții – Baza factuală a deciziilor de înghețare a fondurilor – Decizie adoptată de o autoritate competentă – Obligația de motivare”

În cauza C-599/14 P,

având ca obiect un recurs formulat în temeiul articolului 56 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, introdus la 19 decembrie 2014,

Consiliul Uniunii Europene, reprezentat de E. Finnegan, de G. Étienne și de B. Driessen, în calitate de agenți,

recurent,

susținut de:

Republica Franceză, reprezentată de G. de Bergues, de F. Fize, de D. Colas și de B. Fodda, în calitate de agenți,

intervenientă în recurs,

celelalte părți din procedură fiind:

Liberation Tigers of Tamil Eelam (LTTE), cu sediul în Herning (Danemarca), reprezentată de T. Buruma și de A. M. van Eik, advocaten,

reclamantă în primă instanță,

Regatul Țărilor de Jos, reprezentat de M. K. Bulterman și de J. Langer, în calitate de agenți,

Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, reprezentat de S. Brandon, de C. Crane, de J. Kraehling și de V. Kaye, în calitate de agenți, asistați de M. Gray, barrister,

Comisia Europeană, reprezentată de D. Gauci și de F. Castillo de la Torre, în calitate de agenți,

interveniente în primă instanță,

* Limba de procedură: engleza.

CURTEA (Marea Cameră),

compusă din domnul K. Lenaerts, președinte, domnul A. Tizzano, vicepreședinte, domnii L. Bay Larsen, T. von Danwitz (raportor), J. L. da Cruz Vilaça și M. Vilaras, președinți de cameră, domnii J. Malenovský, E. Levits, J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, C. Vajda, S. Rodin și F. Biltgen, doamna K. Jürimäe și domnul C. Lycourgos, judecători,

avocat general: doamna E. Sharpston,

grefier: doamna V. Giacobbo-Peyronnel, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 3 mai 2016,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 22 septembrie 2016,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Prin recursul formulat, Consiliul Uniunii Europene solicită anularea Hotărârii Tribunalului Uniunii Europene din 16 octombrie 2014, LTTE/Consiliul (T-208/11 și T-508/11, denumită în continuare „hotărârea atacată”, EU:T:2014:885), prin care acesta a anulat:

– Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 83/2011 al Consiliului din 31 ianuarie 2011 de punere în aplicare a articolului 2 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 2580/2001 privind măsuri restrictive specifice îndreptate împotriva anumitor persoane și entități în vederea combaterii terorismului și de abrogare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 610/2010 (JO 2011, L 28, p. 14);

– Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 687/2011 al Consiliului din 18 iulie 2011 privind punerea în aplicare a articolului 2 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 2580/2001 privind măsuri restrictive specifice îndreptate împotriva anumitor persoane și entități în vederea combaterii terorismului și de abrogare a Regulamentelor de punere în aplicare (UE) nr. 610/2010 și (UE) nr. 83/2011 (JO 2011, L 188, p. 2);

– Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 1375/2011 al Consiliului din 22 decembrie 2011 privind punerea în aplicare a articolului 2 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 2580/2001 privind măsuri restrictive specifice îndreptate împotriva anumitor persoane și entități în vederea combaterii terorismului și de abrogare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 687/2011 (JO 2011, L 343, p. 10);

– Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 542/2012 al Consiliului din 25 iunie 2012 privind punerea în aplicare a articolului 2 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 2580/2001 privind măsuri restrictive specifice îndreptate împotriva anumitor persoane și entități în vederea combaterii terorismului și de abrogare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 1375/2011 (JO 2012, L 165, p. 12);

– Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 1169/2012 al Consiliului din 10 decembrie 2012 privind punerea în aplicare a articolului 2 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 2580/2001 privind măsuri restrictive specifice îndreptate împotriva anumitor persoane și entități în vederea combaterii terorismului și de abrogare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 542/2012 (JO 2012, L 337, p. 2);

– Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 714/2013 al Consiliului din 25 iulie 2013 privind punerea în aplicare a articolului 2 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 2580/2001 privind măsuri restrictive specifice îndreptate împotriva anumitor persoane și entități în vederea combaterii terorismului și de abrogare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 1169/2012 (JO 2013, L 201, p. 10);

– Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 125/2014 al Consiliului din 10 februarie 2014 privind punerea în aplicare a articolului 2 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 2580/2001 privind măsuri restrictive specifice îndreptate împotriva anumitor persoane și entități în vederea combaterii terorismului și de abrogare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 714/2013 (JO 2014, L 40, p. 9);

– Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 790/2014 al Consiliului din 22 iulie 2014 privind punerea în aplicare a articolului 2 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 2580/2001 privind măsuri restrictive specifice îndreptate împotriva anumitor persoane și entități în vederea combaterii terorismului și de abrogare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 125/2014 (JO 2014, L 217, p. 1),

(denumite în continuare, împreună, „actele în litigiu”) în măsura în care aceste acte privesc Liberation Tigers of Tamil Eelam (LTTE) (Tigrii Eliberării din Tamil Eelam).

Cadrul juridic

Rezoluția 1373 (2001) a Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite

2 La 28 septembrie 2001, Consiliul de Securitate al Organizației Națiunilor Unite a adoptat Rezoluția 1373 (2001) de stabilire a strategiilor de combatere prin toate mijloacele a terorismului și în special de combatere a finanțării acestuia. Punctul 1 litera (c) din această rezoluție prevede printre altele că toate statele vor îngheța imediat fondurile și alte bunuri financiare sau resurse economice ale persoanelor care comit ori încearcă să comită acte teroriste sau care participă ori facilitează comiterea de acte teroriste, ale entităților deținute sau controlate de asemenea persoane și ale persoanelor și ale entităților care acționează în numele sau la îndrumarea unor asemenea persoane ori entități.

3 Rezoluția menționată nu prevede o listă a persoanelor cărora trebuie să le fie aplicate aceste măsuri restrictive.

Dreptul Uniunii

Poziția comună 2001/931/PESC

4 Pentru a pune în aplicare Rezoluția 1373 (2001) menționată, Consiliul a adoptat, la 27 decembrie 2001, Poziția comună 2001/931/PESC privind aplicarea de măsuri specifice pentru combaterea terorismului (JO 2001, L 344, p. 93, Ediție specială, 18/vol. 1, p. 179).

5 Articolul 1 din această poziție comună prevede:

„(1) Prezenta poziție comună se aplică, în conformitate cu dispozițiile articolelor care urmează, persoanelor, grupurilor și entităților implicate în acte de terorism, a căror listă este prevăzută în anexă.

[…]

(4) Lista din anexă este întocmită pe baza unor informații precise sau a unor elemente de dosar care arată că s-a luat o decizie de către o autoritate competentă față de persoanele, grupurile și entitățile vizate, fie că este vorba de inițierea unor cercetări sau a urmăririi penale pentru un act terorist ori de tentativa de a săvârși, de a participa la sau de a facilita un astfel de act, bazate pe probe sau indicii serioase și credibile, fie că este vorba de o condamnare pentru astfel de fapte. Persoanele, grupurile și entitățile identificate de Consiliul de Securitate al Organizației Națiunilor Unite ca având legătură cu terorismul și cu privire la care acesta a dispus sancțiuni pot fi incluse pe listă.

În sensul prezentului alineat, prin «autoritate competentă» se înțelege o autoritate judiciară sau, în cazul în care autoritățile judiciare nu au nicio competență în domeniul reglementat de prezentul alineat, o autoritate competentă echivalentă în acest domeniu.

[…]

(6) Numele persoanelor și ale entităților incluse pe lista din anexă vor face obiectul unei revizuiri la intervale regulate, cel puțin o dată pe semestru, pentru a se asigura că menținerea lor pe listă rămâne justificată."

Regulamentul (CE) nr. 2580/2001

6 Considerând că era necesar un regulament pentru punerea în aplicare, la nivel comunitar, a măsurilor prevăzute în Poziția comună 2001/931, Consiliul a adoptat Regulamentul (CE) nr. 2580/2001 din 27 decembrie 2001 privind măsuri restrictive specifice îndreptate împotriva anumitor persoane și entități în vederea combaterii terorismului (JO 2001, L 344, p. 70, rectificare în JO 2010, L 52, p. 58, Ediție specială, 18/vol. 1, p. 169).

7 Articolul 2 din acest regulament prevede:

„(1) Cu excepția derogărilor autorizate în temeiul articolelor 5 și 6:

(a) se îngheață toate fondurile, alte active financiare și resurse economice care aparțin, se află în posesia sau sunt deținute de o persoană fizică sau juridică, grup sau entitate inclusă pe lista menționată la alineatul (3);

(b) fondurile, alte active financiare și resurse economice nu se pun, direct sau indirect, la dispoziția unei persoane fizice sau juridice, unui grup sau unei entități incluse pe lista menționată la alineatul (3) și nici nu pot fi utilizate în beneficiul acestora.

(2) Cu excepția derogărilor autorizate în temeiul articolelor 5 și 6, se interzice furnizarea de servicii financiare către sau în beneficiul persoanelor fizice sau juridice, grupurilor sau entităților incluse pe lista menționată la alineatul (3).

(3) Consiliul, hotărând în unanimitate, stabilește, revizuiește și modifică lista persoanelor, grupurilor și entităților cărora li se aplică prezentul regulament, în conformitate cu dispozițiile articolului 1 alineatele (4), (5) și (6) din Poziția comună 2001/931/PESC. Această listă enumeră:

(i) persoanele fizice care săvârșesc sau încearcă să săvârșească un act de terorism, participă la un astfel de act sau facilitează săvârșirea acestuia;

(ii) persoanele juridice, grupurile sau entitățile care săvârșesc sau încearcă să săvârșească un act de terorism, participă la un astfel de act sau facilitează săvârșirea acestuia;

(iii) persoanele juridice, grupurile sau entitățile deținute sau controlate de una sau mai multe persoane fizice sau juridice, grupuri sau entități menționate la punctele (i) și (ii) sau

(iv) persoanele fizice sau juridice, grupurile sau entitățile care acționează în numele sau la ordinul uneia sau mai multor persoane fizice sau juridice, grupuri sau entități menționate la punctele (i) și (ii)."

Istoricul litigiului și actele în litigiu

8 La 29 mai 2006, Consiliul a adoptat Decizia 2006/379/CE de punere în aplicare a articolului 2 alineatul (3) din Regulamentul nr. 2580/2001 și de abrogare a Deciziei 2005/930/CE (JO 2006, L 144, p. 21). Prin această decizie, Consiliul a inclus LTTE în lista prevăzută la articolul 2 alineatul (3) din Regulamentul nr. 2580/2001 (denumită în continuare „lista în litigiu").

9 Includerea LTTE în această listă a fost menținută prin acte ulterioare ale Consiliului, în special prin actele în litigiu.

10 În expunerile de motive ale acestor acte, Consiliul a descris LTTE ca fiind un grup terorist și a prezentat o serie de acte de terorism pe care LTTE le-ar fi săvârșit începând din anul 2005. Acesta a considerat că, „deși recenta înfrângere militară a LTTE a slăbit semnificativ structura sa, intenția probabilă a acestei organizații este de a continua atacurile teroriste în Sri Lanka". În plus, Consiliul a menționat printre altele două decizii ale Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord din anul 2001 privind interzicerea și înghețarea fondurilor LTTE (denumite în continuare, împreună, „deciziile Regatului Unit"), precum și o decizie adoptată în cursul anului 1992 de autoritățile indiene, privind interzicerea LTTE, care ar fi fost confirmată în cursul anului 2004 (denumită în continuare „decizia autorităților indiene"). Întrucât a constatat, în ceea ce privește deciziile Regatului Unit și – numai în motivarea Regulamentului de punere în aplicare nr. 790/2014 – în ceea ce privește decizia autorităților indiene, că acestea erau revizuite în mod regulat sau puteau fi supuse revizuirii sau unei căi de atac, Consiliul a considerat că aceste decizii fuseseră adoptate de autorități competente, în sensul articolului 1 alineatul (4) din Poziția comună 2001/931. În sfârșit, Consiliul a constatat că deciziile menționate erau încă în vigoare și a considerat că motivele care au justificat includerea LTTE în lista în litigiu rămâneau valabile.

Procedura în fața Tribunalului și hotărârea atacată

11 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 11 aprilie 2011, LTTE a introdus o acțiune, înregistrată cu numărul T-208/11, având ca obiect anularea Regulamentului de punere în aplicare nr. 83/2011, în măsura în care acest act o privea.

12 Printr-un act depus la grefa Tribunalului la 28 septembrie 2011 și ale cărui neregularități au fost îndreptate la 19 octombrie 2011, LTTE a introdus o acțiune, înregistrată cu numărul T-508/11, având ca obiect anularea Regulamentului de punere în aplicare nr. 687/2011 în măsura în care acest act o privea.

13 Întrucât Consiliul a adoptat, în cursul procedurii, Regulamentele nr. 1375/2011, nr. 542/2012, nr. 1169/2012, nr. 714/2013, nr. 125/2014 și nr. 790/2014 privind abrogarea și, respectiv, înlocuirea regulamentelor de punere în aplicare precedente, LTTE și-a adaptat succesiv concluziile inițiale, astfel încât acțiunea acesteia urmărește și anularea acestor din urmă regulamente în măsura în care actele respective o privesc.

14 În susținerea concluziilor sale, LTTE a invocat în esență șapte motive, și anume șase motive comune în cauzele T-208/11 și T-508/11 și un al șaptelea motiv în cauza T-508/11. Cele șase motive comune în acele două cauze se întemeiau, primul, pe inaplicabilitatea Regulamentului nr. 2580/2001 în cazul conflictului dintre LTTE și guvernul din Sri Lanka, al doilea, pe calificarea eronată a LTTE drept organizație teroristă în sensul articolului 1 alineatul (3) din Poziția comună 2001/931, al treilea, pe lipsa unei decizii luate de o autoritate competentă, al patrulea, pe lipsa revizuirii impuse de articolul 1 alineatul (6) din Poziția comună 2001/931, al cincilea, pe încălcarea obligației de motivare și, al șaselea, pe încălcarea dreptului la apărare și a dreptului la protecție jurisdicțională efectivă ale entității reclamante. Al șaptelea motiv, invocat numai în cauza T-508/11, era întemeiat pe încălcarea principiilor proporționalității și subsidiarității.

15 După ce a respins primul dintre aceste motive, Tribunalul a admis al patrulea, al cincilea și al șaselea motiv, precum și, în parte, al treilea motiv și, pe acest temei, a anulat actele în litigiu în măsura în care acestea priveau LTTE.

Concluziile părților și procedura în fața Curții

16 Consiliul solicită Curții:

– anularea hotărârii atacate;

– pronunțarea cu titlu definitiv cu privire la aspectele care fac obiectul prezentului recurs și respingerea acțiunilor formulate de LTTE și

– obligarea LTTE la plata cheltuielilor de judecată efectuate de Consiliu în primă instanță și în cadrul prezentului recurs.

17 LTTE solicită Curții:

– respingerea recursului formulat de Consiliu;

– confirmarea hotărârii atacate și

– obligarea Consiliului la plata cheltuielilor de judecată aferente prezentului recurs și confirmarea hotărârii atacate în ceea ce privește obligarea Consiliului la plata cheltuielilor de judecată aferente procedurii în fața Tribunalului.

18 Republica Franceză, Regatul Țărilor de Jos, Regatul Unit și Comisia Europeană intervin în susținerea concluziilor Consiliului.

Cu privire la recurs

Cu privire la primul motiv

Argumentația părților

19 Prin intermediul primului motiv, Consiliul, susținut de guvernul Regatului Unit, reproșează Tribunalului că a statuat, la punctele 141 și 146-148 din hotărârea atacată, că Consiliul ar fi trebuit să demonstreze în expunerile de motive ale actelor în litigiu că a verificat existența, în sistemul juridic indian, a unei protecții a dreptului la apărare și a dreptului la protecție jurisdicțională efectivă echivalentă cu cea garantată la nivelul Uniunii Europene. Deși admite că verificarea existenței unei

astfel de protecții îi revine atunci când se bazează, precum în speță, pe o decizie emisă de o autoritate a unui stat terț, Consiliul susține că Poziția comună 2001/931 nu îi impune să introducă o motivație referitoare la această verificare.

20 Potrivit Consiliului, presupunând că este obligat să demonstreze că procedurile în vigoare într-un stat terț sunt însoțite de garanții, în ceea ce privește dreptul la apărare și dreptul la o protecție jurisdicțională efectivă, echivalente cu cele prevăzute de dreptul Uniunii, nu i se poate reproșa că a făcut această demonstrație în memoriul său în apărare, iar nu în expunerile de motive ale actelor în litigiu. În măsura în care statul terț ar putea să considere că un comentariu, în această expunere de motive, referitor la respectarea sau la nerespectarea de către Consiliu a dreptului la apărare și a dreptului la protecție jurisdicțională efectivă constituie o ingerință în afacerile sale interne, motivarea cerută de Tribunal ar împiedica Consiliul să se întemeieze pe deciziile unor state terțe. Situația ar fi diferită în cazul în care Consiliul ar fi fost autorizat să formuleze observații cu privire la sistemul juridic al statului terț în cauză în înscrisurile sale prezentate în fața instanțelor Uniunii, unde aceste înscrisuri ar beneficia de o anumită confidențialitate.

21 LTTE contestă această argumentație.

Aprecierea Curții

22 Pentru a statua cu privire la acest motiv, trebuie să se constate cu titlu introductiv că, la punctele 125-136 din hotărârea atacată, Tribunalul a interpretat în mod corect noțiunea „autoritate competentă”, în sensul articolului 1 alineatul (4) din Poziția comună 2001/931, în sensul că aceasta nu se limitează la autoritățile statelor membre, ci poate să includă, în principiu, și autoritățile din statele terțe.

23 Această interpretare, care de altfel nu este criticată de părți în cadrul prezentului recurs, se justifică, astfel, pe de o parte, având în vedere modul de redactare a articolului 1 alineatul (4) din Poziția comună 2001/931, care nu limitează noțiunea „autorități competente” la autoritățile statelor membre, și, pe de altă parte, având în vedere obiectivul acestei poziții comune, care a fost adoptată pentru a pune în aplicare Rezoluția 1373 (2001) a Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite, care își propune să intensifice lupta împotriva terorismului la nivel mondial printr-o cooperare sistematică și strânsă a tuturor statelor.

24 În aceste condiții, Tribunalul a statuat de asemenea în mod corect, în esență, la punctul 139 din hotărârea atacată că Consiliului îi revine sarcina ca, înainte de a se întemeia pe o decizie a unei autorități a unui stat terț, să verifice dacă această decizie a fost adoptată cu respectarea dreptului la apărare și a dreptului la protecție jurisdicțională efectivă.

25 Astfel, Curtea a statuat în mod repetat că, atunci când adoptă măsuri restrictive, Consiliul trebuie să respecte drepturile fundamentale care fac parte integrantă din ordinea juridică a Uniunii, printre care figurează în special respectarea dreptului la apărare și a dreptului la protecție jurisdicțională efectivă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 18 iulie 2013, Comisia și alții/Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518, punctele 97 și 98, precum și Hotărârea din 28 noiembrie 2013, Consiliul/Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, C-348/12 P, EU:C:2013:776, punctele 65 și 66).

26 În această privință, necesitatea de a efectua verificarea descrisă la punctul 24 din prezenta hotărâre, care este admisă în mod expres de Consiliu în cadrul prezentului recurs, rezultă în special din finalitatea cerinței prevăzute la articolul 1 alineatul (4) din Poziția comună 2001/931, potrivit căreia includerea unei persoane sau a unei entități în lista în litigiu trebuie întemeiată pe o decizie adoptată de o autoritate competentă. Această cerință urmărește, astfel, să protejeze persoanele sau entitățile vizate, prin asigurarea că includerea lor inițială în această listă nu poate fi operată decât dacă are o

bază factuală suficient de solidă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 15 noiembrie 2012, Al-Aqsa/Consiliul și Țările de Jos/Al-Aqsa, C-539/10 P și C-550/10 P, EU:C:2012:711, punctul 68). Or, acest obiectiv poate fi atins numai dacă deciziile statelor terțe pe care Consiliul își întemeiază includerile inițiale ale persoanelor sau entităților în lista menționată sunt adoptate cu respectarea dreptului la apărare și a dreptului la protecție jurisdicțională efectivă.

27 Această concluzie este de altfel susținută de punctul 4 din documentul intitulat „Working methods of the Working Party on implementation of Common Position 2001/931 on the application of specific measures to combat terrorism” (Metode de lucru ale grupului de lucru privind punerea în aplicare a Poziției comune 2001/931 privind aplicarea de măsuri specifice pentru combaterea terorismului), care figurează în anexa II la documentul 10826/1/07 REV 1 al Consiliului din 28 iunie 2007, din care reiese că, în cazul în care Consiliul se întemeiază pe propunerea unui stat terț pentru a fundamenta includerea unei persoane sau a unei entități în lista în litigiu, acesta examinează dacă această propunere respectă drepturile omului, în special dreptul la o cale de atac efectivă și dreptul la un proces echitabil.

28 În măsura în care Consiliul contestă necesitatea unei motivări în expunerile de motive ale actelor în litigiu, care să ateste că a verificat dacă decizia autorităților indiene a fost adoptată cu respectarea dreptului la apărare și a dreptului la protecție jurisdicțională efectivă, este necesar să se amintească faptul că aprecierea Tribunalului cu privire la caracterul suficient sau insuficient al motivării poate face obiectul controlului Curții în cadrul unui recurs (Hotărârea din 18 iulie 2013, Comisia și alții/Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518, punctul 140 și jurisprudența citată).

29 Obligația de a motiva un act cauzator de prejudiciu, care constituie un corolar al principiului respectării dreptului la apărare, are ca scop, pe de o parte, să furnizeze persoanei interesate indicații suficiente pentru a afla dacă actul este bine fundamentat sau dacă este, eventual, afectat de un viciu care permite contestarea validității sale în fața instanței Uniunii și, pe de altă parte, să dea posibilitatea acestei instanțe să își exercite controlul asupra legalității actului respectiv (Hotărârea din 18 februarie 2016, Consiliul/Bank Mellat, C-176/13 P, EU:C:2016:96, punctul 74, și Hotărârea din 21 aprilie 2016, Consiliul/Bank Saderat Iran, C-200/13 P, EU:C:2016:284, punctul 70).

30 Motivarea unui asemenea act trebuie astfel, în orice caz, să expună situația de fapt și considerațiile juridice care au o importanță esențială în economia acestui act (a se vedea în acest sens Hotărârea din 11 ianuarie 2007, Technische Glaswerke Ilmenau/Comisia, C-404/04 P, nepublicată, EU:C:2007:6, punctul 30, Hotărârea din 1 iulie 2008, Chronopost și La Poste/UFEX și alții, C-341/06 P și C-342/06 P, EU:C:2008:375, punctul 96, precum și Hotărârea din 10 iulie 2008, Bertelsmann și Sony Corporation of America/Impala, C-413/06 P, EU:C:2008:392, punctul 169).

31 În ceea ce privește finalitatea, enunțată la punctul 26 din prezenta hotărâre, a cerinței potrivit căreia includerea inițială a unei persoane sau a unei entități în lista în litigiu trebuie să se întemeieze pe o decizie adoptată de o autoritate competentă, este necesar să se considere că, în cazul în care Consiliul a întemeiat această includere pe o decizie a unui stat terț, garanția că această decizie a fost luată cu respectarea dreptului la apărare și a dreptului la protecție jurisdicțională efectivă are o importanță esențială în economia includerii respective și a deciziilor subsecvente de înghețare a fondurilor. Prin urmare, Consiliul trebuie să furnizeze în expunerile de motive ale acestor decizii indicațiile care să permită să se considere că a verificat respectarea acestor drepturi.

32 Această concluzie nu este repusă în discuție de argumentația Consiliului expusă la punctul 20 din prezenta hotărâre.

33 Astfel, obligația de motivare are drept obiectiv să permită persoanei interesate să decidă, în deplină cunoștință de cauză, dacă este util să sesizeze instanța competentă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 4 iunie 2013, ZZ, C-300/11, EU:C:2013:363, punctul 53, precum și Hotărârea din 18 iulie 2013, Comisia și alții/Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518, punctul 100). În acest

scop, este suficient ca Consiliul să menționeze succint în expunerea de motive a unei decizii de înghețare a fondurilor motivele pentru care consideră că decizia statului terț pe care intenționează să se întemeieze a fost adoptată cu respectarea dreptului la apărare și a dreptului la protecție jurisdicțională efectivă.

34 Întrucât Consiliul se poate întemeia numai pe o decizie a unui stat terț care respectă dreptul la apărare și dreptul la protecție jurisdicțională efectivă, o motivare precum cea descrisă la punctul precedent nu poate constitui o ingerință în afacerile interne ale statului terț în cauză.

35 În plus, având în vedere jurisprudența citată la punctul 33 din prezenta hotărâre, nici argumentul Consiliului potrivit căruia ar trebui să fie autorizat să nu își formuleze observațiile referitoare la sistemul juridic al statului terț în discuție în expunerile de motive ale deciziilor de înghețare a fondurilor, ci în memoriile sale prezentate în fața instanțelor Uniunii, nu poate fi reținut.

36 În speță, astfel cum a indicat Tribunalul la punctele 141 și 145 din hotărârea atacată, expunerile de motive ale Regulamentelor de punere în aplicare nr. 83/2011, nr. 687/2011, nr. 1375/2011, nr. 542/2012, nr. 1169/2012, nr. 714/2013 și nr. 125/2014 se limitează la a constata că guvernul indian a interzis LTTE în anul 1992 în temeiul Unlawful Activities Act 1967 (Legea din 1967 privind activitățile ilegale) și a inclus-o ulterior în lista organizațiilor teroriste care figurează în anexa la Unlawful Activities Prevention (Amendment) Act [Legea (de modificare) din 2004 privind prevenirea activităților ilegale]. Expunerea de motive a Regulamentului de punere în aplicare nr. 790/2014 se limitează la a completa această constatare menționând că articolele 36 și 37 din Legea din 1967 privind activitățile ilegale conțin dispoziții privind căile de atac și revizuirea listei indiene a persoanelor și a entităților care fac obiectul unor măsuri restrictive, că decizia privind interzicerea LTTE ca asociație ilegală este revizuită periodic de ministrul de interne al Indiei, că ultima revizuire a avut loc la 14 mai 2012 și că, în urma revizuirii efectuate de tribunalul instituit prin Legea din 1967 privind activitățile ilegale, desemnarea LTTE ca entitate implicată în acte de terorism a fost confirmată de ministrul de interne al Indiei la 11 decembrie 2012.

37 Nici Regulamentele de punere în aplicare nr. 83/2011, nr. 687/2011, nr. 1375/2011, nr. 542/2012, nr. 1169/2012, nr. 714/2013 și nr. 125/2014, nici Regulamentul de punere în aplicare nr. 790/2014 nu prezintă vreun element care să permită să se considere că Consiliul a verificat dacă decizia autorităților indiene a fost adoptată cu respectarea dreptului la apărare și a dreptului la protecție jurisdicțională efectivă. Motivarea acestor regulamente nu permite, așadar, să se stabilească dacă Consiliul și-a îndeplinit obligația de verificare ce îi revenea în acest sens.

38 În consecință, Tribunalul a considerat în mod întemeiat, în special la punctele 142, 146, 147 și 149 din hotărârea atacată, că actele în litigiu erau afectate de o motivare insuficientă.

39 Primul motiv al recursului trebuie, prin urmare, să fie înlăturat.

Cu privire la al doilea motiv

Argumentația părților

40 Prin intermediul celui de al doilea motiv, care se referă printre altele la punctele 173, 175, 186-189, 198, 202-204, 212, 213 și 225 din hotărârea atacată, Consiliul susține, pe de o parte, că această hotărâre se întemeiază pe premisa eronată potrivit căreia Consiliul trebuie să furnizeze în mod regulat noi motive pentru a menține LTTE pe lista în litigiu. În lipsa unei anulări sau a unei retrageri a deciziilor naționale care au justificat includerea inițială a LTTE în această listă și în lipsa altor elemente care să pledeze în favoarea unei retrageri a acesteia de pe lista menționată, Consiliul ar fi fost îndreptățit să mențină LTTE pe lista în litigiu, pe simplul temei al deciziilor naționale care au justificat includerea sa inițială în această listă.

41 Pe de altă parte, Consiliul susține că Tribunalul a refuzat în mod eronat utilizarea unor informații provenite din surse publice în vederea revizuirilor periodice. Consiliul consideră că trebuie să se poată întemeia în acest scop pe alte elemente decât deciziile naționale, în măsura în care nu ar exista adesea nicio decizie națională intervenită ulterior includerii inițiale a unei persoane sau a unei entități în lista în litigiu. Raționamentul Tribunalului ar fi contrar obiectivului de combatere a terorismului urmărit de Poziția comună 2001/931.

42 Comisia și statele membre care au participat la procedura în fața Curții susțin argumentația Consiliului subliniind în special distincția pe care Poziția comună 2001/931 o instituie între, pe de o parte, includerea inițială a unei entități în lista în litigiu, vizată la articolul 1 alineatul (4) din această poziție comună, și, pe de altă parte, revizuirile ulterioare, prevăzute la articolul 1 alineatul (6) din aceasta.

43 În schimb, potrivit LTTE, Tribunalul a considerat în mod întemeiat că, în cazul în care Consiliul decide să furnizeze noi motive pentru menținerea sa pe lista în litigiu, aceste motive trebuie să fie întemeiate pe decizii naționale, în sensul articolului 1 alineatul (4) din Poziția comună 2001/931, iar nu pe presă sau pe internet. Afirmația Consiliului potrivit căreia acesta poate utiliza informații publice pentru a motiva menținerea includerii în lista în litigiu ar contraveni sistemului pe două niveluri instituit prin Poziția comună 2001/931 și Hotărârii din 15 noiembrie 2012, Al-Aqsa/Consiliul și Țările de Jos/Al-Aqsa (C-539/10 P și C-550/10 P, EU:C:2012:711).

Aprecierea Curții

44 Al doilea motiv de recurs se referă la condițiile în care Consiliul poate, în cadrul revizuirii includerii unei persoane sau a unei entități în lista în litigiu, pe care are obligația să o efectueze în temeiul articolului 1 alineatul (6) din Poziția comună 2001/931, să mențină această persoană sau această entitate pe lista respectivă. Pentru a stabili aceste condiții, este necesar să se interpreteze articolul 1 alineatul (6) din Poziția comună 2001/931 ținând seama în special de legătura sa cu articolul 1 alineatul (4) din aceasta, care reglementează condițiile includerii inițiale a persoanei sau a entității în cauză în lista menționată.

45 Curtea a statuat, în ceea ce privește deciziile inițiale de înghețare a fondurilor, că textul articolului 1 alineatul (4) din Poziția comună 2001/931 face trimitere la decizia adoptată de o autoritate națională, impunând existența unor informații precise sau a unor elemente de dosar care arată că o astfel de decizie a fost adoptată. Această cerință urmărește să asigure că, în lipsa unor mijloace ale Uniunii care să îi permită acesteia să efectueze ea însăși investigații privind implicarea unei persoane sau a unei entități în acte de terorism, decizia Consiliului privind includerea inițială a acestora în lista în litigiu are o bază factuală suficientă care îi permite să deducă existența unui pericol ca, în lipsa adoptării de măsuri inhibitorii, persoana sau entitatea vizată să continue să se implice în activități teroriste (a se vedea în acest sens Hotărârea din 15 noiembrie 2012, Al-Aqsa/Consiliul și Țările de Jos/Al-Aqsa, C-539/10 P și C-550/10 P, EU:C:2012:711, punctele 69, 79 și 81).

46 În schimb, în ceea ce privește deciziile subsecvente de înghețare a fondurilor, rezultă din jurisprudența Curții că problema relevantă cu ocazia examinării menținerii unei persoane sau a unei entități pe lista în litigiu este dacă în intervalul scurs de la data înscrierii acelei persoane sau acelei entități în lista respectivă sau de la momentul revizuirii precedente s-a schimbat situația de fapt într-o asemenea măsură încât nu se mai poate trage aceeași concluzie în ceea ce privește implicarea persoanei sau a entității în discuție în activități teroriste (Hotărârea din 15 noiembrie 2012, Al-Aqsa/Consiliul și Țările de Jos/Al-Aqsa, C-539/10 P și C-550/10 P, EU:C:2012:711, punctul 82).

47 În speță, Tribunalul a considerat, la punctele 173 și 202 din hotărârea atacată, că lista actelor de terorism pe care LTTE le-ar fi săvârșit începând din anul 2005, cuprinsă în expunerile de motive ale actelor în litigiu, a avut un rol determinant pentru menținerea de către Consiliu a înghețării fondurilor LTTE. La punctele 187 și 204 din hotărârea atacată, Tribunalul a statuat că referirea la orice nou act de

terorism pe care Consiliul o include în motivarea sa cu ocazia revizuirii în temeiul articolului 1 alineatul (6) din Poziția comună 2001/931 trebuie să fi făcut obiectul unei examinări și al unei decizii naționale adoptate de o autoritate competentă. Constatând, în special la punctele 186 și 207 din hotărârea atacată, că Consiliul nu și-a întemeiat acuzațiile referitoare la actele de terorism pe care LTTE le-ar fi săvârșit începând din anul 2005 pe astfel de decizii, ci pe informații obținute de acesta din presă și de pe internet, Tribunalul a anulat, în consecință, actele în litigiu.

– *Cu privire la primul aspect al celui de al doilea motiv*

48 Prin intermediul primului aspect al celui de al doilea motiv, Consiliul susține că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a considerat că trebuia să furnizeze în mod regulat noi motive pentru a menține LTTE pe lista în litigiu și nu putea, în lipsa unor elemente care să pledeze pentru retragerea acestei entități de pe această listă, să o mențină pe lista respectivă pe simplul temei al deciziilor naționale care au justificat includerea sa inițială în aceasta.

49 Din examinarea primului motiv de recurs rezultă că Tribunalul a constatat în mod întemeiat că actele în litigiu sunt afectate de o insuficiență a motivării în ceea ce privește garanția că decizia autorităților indiene a fost luată cu respectarea dreptului la apărare și a dreptului la protecție jurisdicțională efectivă. Primul aspect al celui de al doilea motiv este, prin urmare, inoperant în măsura în care se referă la decizia autorităților indiene.

50 În măsura în care primul aspect al celui de al doilea motiv se referă la deciziile Regatului Unit, trebuie să se constate că, astfel cum rezultă în special din cuprinsul punctului 196 din hotărârea atacată, Tribunalul a considerat, cel puțin implicit, că aceste decizii nu constituiau, în sine, o bază suficientă pentru a menține LTTE pe lista în litigiu.

51 Trebuie amintit în această privință că din jurisprudența citată la punctul 46 din prezenta hotărâre rezultă că, în cadrul unei revizuiri în conformitate cu articolul 1 alineatul (6) din Poziția comună 2001/931, Consiliul poate menține persoana sau entitatea în cauză pe lista în litigiu în cazul în care constată persistența riscului de implicare a acesteia în activitățile de terorism care au justificat includerea sa inițială în această listă. Menținerea unei persoane sau a unei entități pe lista în litigiu constituie astfel, în esență, prelungirea includerii inițiale.

52 În cadrul verificării persistenței riscului de implicare a persoanei sau a entității în cauză în activități de terorism, soarta rezervată ulterior deciziei naționale care a fost utilizată drept temei pentru includerea inițială a acestei persoane sau a acestei entități în lista în litigiu trebuie să fie luată în considerare în mod corespunzător, în special abrogarea sau retragerea acestei decizii naționale ca urmare a unor fapte sau a unor elemente noi sau a unei modificări a aprecierii autorității naționale competente.

53 În aceste condiții, în speță se pune problema dacă menținerea în vigoare a deciziei naționale care a fost utilizată drept temei pentru includerea inițială în lista în litigiu poate fi, în sine, suficientă pentru a menține persoana sau entitatea în cauză pe această listă.

54 În această privință, dacă, având în vedere trecerea timpului și în funcție de evoluția împrejurărilor în speță, simplul fapt că decizia națională care a servit drept fundament pentru includerea inițială rămâne în vigoare nu mai permite să se constate că persistă riscul de implicare a persoanei sau a entității în cauză în activități de terorism, Consiliul trebuie să își fundamenteze menținerea acestei persoane sau a acestei entități pe lista menționată pe o apreciere actualizată a situației, ținând seama de elemente factuale mai recente, care demonstrează că riscul menționat subzistă (a se vedea prin analogie Hotărârea din 18 iulie 2013, Comisia și alții/Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518, punctul 156).

55 În speță, s-a scurs un interval de timp important între adoptarea, în cursul anului 2001, a deciziilor Regatului Unit care au servit drept fundament pentru includerea inițială a LTTE în lista în litigiu, această includere, intervenită în anul 2006, și adoptarea actelor în litigiu, în cursul anilor 2011-2014. În plus, astfel cum a menționat Consiliul în expunerile de motive ale actelor în litigiu, LTTE a suferit o înfrângere militară, anunțată de guvernul din Sri Lanka în luna mai 2009, care a slăbit în mod semnificativ această organizație. În consecință, Consiliul era obligat să își fundamenteze menținerea LTTE pe această listă pe elemente mai recente, care să fi demonstrat că riscul de implicare a LTTE în activități de terorism subzista. Așadar, contrar celor susținute de Consiliu, Tribunalul nu a săvârșit o eroare de drept atunci când a considerat, cel puțin în mod implicit, că deciziile Regatului Unit nu constituiau, în sine, o bază suficientă pentru a fundamenta actele în litigiu.

56 Prin urmare, primul aspect al celui de al doilea motiv trebuie respins.

– Cu privire la al doilea aspect al celui de al doilea motiv

57 În ceea ce privește al doilea aspect al celui de al doilea motiv de recurs, Consiliul susține că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a statuat, în special la punctele 187-189, 202-204 și 225 din hotărârea atacată, că Consiliul trebuia să se întemeieze exclusiv pe elemente care să figureze în decizii naționale ale autorităților competente pentru a menține o persoană sau o entitate pe lista în litigiu și că Consiliul a încălcat atât articolul 1 din Poziția comună 2001/931, cât și obligația sa de motivare atunci când s-a întemeiat în speță pe informații obținute din presă și de pe Internet.

58 În ceea ce privește, în primul rând, articolul 1 din Poziția comună 2001/931, trebuie arătat, mai întâi, că acest articol stabilește o distincție între, pe de o parte, includerea inițială a unei persoane sau a unei entități în lista în litigiu, prevăzută la alineatul (4) al acestuia, și, pe de altă parte, menținerea pe lista respectivă a unei persoane sau a unei entități deja incluse în aceasta, prevăzută la alineatul (6).

59 În conformitate cu articolul 1 alineatul (4) din Poziția comună 2001/931, includerea inițială a unei persoane sau a unei entități în lista în litigiu presupune existența unei decizii naționale emise de o autoritate competentă sau a unei decizii a Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite prin care se dispune o sancțiune.

60 În schimb, o astfel de condiție nu este prevăzută la articolul 1 alineatul (6) din această poziție comună, potrivit căruia „[n]umele persoanelor și ale entităților incluse în lista din anexă vor face obiectul unei revizuiri la intervale regulate, cel puțin o dată pe semestru, pentru a se asigura că menținerea lor pe listă rămâne justificată”.

61 Această distincție se explică prin faptul că, astfel cum s-a arătat la punctul 51 din prezenta hotărâre, menținerea unei persoane sau a unei entități pe lista în litigiu constituie în esență prelungirea includerii inițiale și presupune, prin urmare, persistența riscului de implicare a persoanei sau a entității în cauză în activități de terorism, astfel cum constatat inițial Consiliul pe baza deciziei naționale care a servit drept fundament pentru această includere inițială.

62 Astfel, deși articolul 1 alineatul (6) din Poziția comună 2001/931 impune Consiliului să efectueze, cel puțin o dată pe semestru, o „revizuire”, pentru a se asigura că „menținerea” pe această listă a unei persoane sau a unei entități care a fost deja inclusă în lista respectivă în temeiul unei decizii naționale adoptate de o autoritate competentă rămâne justificată, acesta nu impune însă ca orice element nou de care se prevalează Consiliul pentru a justifica menținerea persoanei sau a entității în cauză pe lista în litigiu să fi făcut obiectul unei decizii naționale adoptate de o autoritate competentă ulterior celei care a servit drept fundament pentru includerea inițială. Impunând o astfel de cerință, Tribunalul a transpus condiția referitoare la existența unei asemenea decizii, prevăzută la articolul 1 alineatul (4) din Poziția comună 2001/931 numai pentru includerea inițială a unei persoane sau a unei entități în lista respectivă, la revizuirile care îi revin Consiliului în temeiul articolului 1 alineatul (6) din această poziție

comună. Procedând în acest mod, Tribunalul nu a respectat distincția care există între decizia de includere inițială a unei persoane sau a unei entități în lista în litigiu și decizia ulterioară constând în menținerea persoanei sau a entității în cauză pe această listă.

63 În continuare, trebuie să se constate că interpretarea articolului 1 din Poziția comună 2001/931 reținută de Tribunal se bazează, cel puțin implicit, pe considerația că fie autoritățile naționale competente adoptă în mod regulat decizii care pot servi drept fundament pentru revizuirile pe care Consiliul are obligația să le efectueze în temeiul articolului 1 alineatul (6) din Poziția comună 2001/931, fie Consiliul are posibilitatea de a solicita, dacă este necesar, acestor autorități să adopte asemenea decizii.

64 Or, această din urmă considerație nu are niciun temei în dreptul Uniunii.

65 În această privință, trebuie să se precizeze, pe de o parte, că faptul, arătat de Tribunal la punctele 210 și 211 din hotărârea atacată, că statele membre informează Consiliul în legătură cu deciziile adoptate de autoritățile lor competente și îi transmit aceste decizii nu înseamnă că aceste autorități sunt obligate să adopte în mod regulat sau cel puțin atunci când este necesar decizii care să poată servi drept fundament pentru aceste revizuiri.

66 Pe de altă parte, contrar celor statuate de Tribunal la punctul 213 din hotărârea atacată, în lipsa oricărui temei specific în cadrul sistemului de măsuri restrictive instituit prin Poziția comună 2001/931, principiul cooperării loiale, consacrat la articolul 4 alineatul (3) TUE, nu autorizează Consiliul să oblige autoritățile competente ale statelor membre să adopte, atunci când este necesar, decizii naționale care să poată servi drept fundament pentru revizuirile pe care Consiliul are obligația să le efectueze în temeiul articolului 1 alineatul (6) din această poziție comună.

67 Dimpotrivă, este necesar să se arate că acest sistem nu prevede un mecanism care să permită Consiliului să dispună, atunci când este necesar, de decizii naționale adoptate ulterior includerii inițiale a persoanei sau a entității în cauză în lista în litigiu pentru a efectua revizuirile pe care are obligația să le efectueze în temeiul articolului 1 alineatul (6) din poziția comună menționată și în cadrul cărora este obligat să verifice persistența riscului de implicare a acestei persoane sau a acestei entități în activități de terorism. În lipsa unui asemenea mecanism, nu se poate considera că acest sistem îi impune Consiliului să efectueze aceste revizuiri exclusiv pe baza unor astfel de decizii naționale, în caz contrar limitându-se nejustificat mijloacele de care dispune Consiliul în acest scop.

68 În sfârșit, trebuie să se constate că, contrar celor constatate de Tribunal în special la punctele 187 și 210 din hotărârea atacată, interpretarea dată de acesta articolului 1 din Poziția comună 2001/931 nu se justifică nici prin necesitatea de a proteja persoanele sau entitățile în cauză.

69 În această privință, trebuie arătat că, în ceea ce privește includerea inițială în lista în litigiu, persoana sau entitatea în cauză este protejată printre altele prin posibilitatea de a contesta, în fața instanțelor naționale, atât deciziile naționale care au servit drept fundament pentru această includere, cât și, în fața instanțelor Uniunii, însăși includerea respectivă.

70 În ceea ce privește deciziile subsecvente de înghețare a fondurilor, persoana sau entitatea în cauză este protejată printre altele de posibilitatea de exercita o cale de atac împotriva acestora în fața instanței Uniunii. Aceasta din urmă trebuie să verifice în special, pe de o parte, respectarea obligației de motivare prevăzute la articolul 296 TFUE și, în consecință, caracterul suficient de precis și de concret al motivelor invocate, precum și, pe de altă parte, aspectul dacă aceste motive sunt susținute cu dovezi (a se vedea prin analogie Hotărârea din 18 iulie 2013, Comisia și alții/Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518, punctele 118 și 119, precum și Hotărârea din 28 noiembrie 2013, Consiliul/Fulmen și Mahmoudian, C-280/12 P, EU:C:2013:775, punctul 64).

71 În acest context, este necesar să se precizeze că persoana sau entitatea în cauză poate, în cadrul acțiunii introduse împotriva menținerii sale pe lista în litigiu, să conteste ansamblul elementelor pe care Consiliul se întemeiază pentru a demonstra persistența riscului implicării sale în activități de terorism, indiferent dacă aceste elemente sunt obținute dintr-o decizie națională adoptată de o autoritate competentă sau din alte surse. În caz de contestare, îi revine Consiliului sarcina să demonstreze temeinicia faptelor pretinse, iar instanței Uniunii să verifice exactitatea materială a acestora (a se vedea prin analogie Hotărârea din 18 iulie 2013, Comisia și alții/Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518, punctele 121 și 124, precum și Hotărârea din 28 noiembrie 2013, Consiliul/Fulmen și Mahmoudian, C-280/12 P, EU:C:2013:775, punctele 66 și 69).

72 Rezultă că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a statuat că Consiliul încălcase articolul 1 din Poziția comună 2001/931 prin aceea că se întemeiase în expunerile de motive referitoare la actele în litigiu pe elemente obținute din alte surse decât deciziile naționale adoptate de autoritățile competente.

73 În ceea ce privește, în al doilea rând, încălcarea obligației de motivare constatată de Tribunal, rezultă în special din cuprinsul punctului 225 din hotărârea atacată că Tribunalul s-a întemeiat numai pe lipsa unei trimiteri, în ceea ce privește lista actelor de terorism pe care LTTE le-ar fi săvârșit începând din anul 2005 cuprinsă în expunerile de motive referitoare la actele în litigiu, la decizii naționale emise de autorități competente. Constatarea de către Tribunal a unei încălcări a obligației de motivare constituie astfel consecința directă a constatării existenței unei încălcări a articolului 1 din Poziția comună 2001/931, despre care s-a stabilit că este afectată de o eroare de drept.

74 În consecință, eroarea de drept săvârșită de Tribunal în cadrul interpretării pe care a dat-o acestui articol 1 face să fie afectată de o eroare de drept și constatarea sa privind încălcarea de către Consiliu a obligației de motivare.

75 Totuși, este necesar să se amintească faptul că, în ipoteza în care motivarea unei decizii a Tribunalului relevă o încălcare a dreptului Uniunii, însă dispozitivul acesteia apare ca fiind întemeiat pentru alte motive de drept, o astfel de încălcare nu este de natură să determine anularea acestei hotărâri și se impune efectuarea unei substituiri a motivelor (a se vedea în acest sens Hotărârea din 18 iulie 2013, Comisia și alții/Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518, punctul 150, precum și Hotărârea din 5 martie 2015, Comisia și alții/Versalis și alții, C-93/13 P și C-123/13 P, EU:C:2015:150, punctul 102 și jurisprudența citată).

76 Această situație se regăsește în speță.

77 Astfel, după cum Tribunalul a arătat la punctul 167 din hotărârea atacată, Consiliul face referire în expunerile de motive ale actelor în litigiu la înfrângerea militară a LTTE, anunțată de guvernul din Sri Lanka în luna mai 2009, apreciind că, „deși [această] înfrângere militară […] a slăbit semnificativ structura [LTTE], intenția probabilă a acestei organizații este de a continua atacurile teroriste în Sri Lanka”.

78 În ceea ce privește elementele pe care Consiliul a fundamentat această apreciere, singurul element identificat de Tribunal în hotărârea atacată este o listă a actelor de terorism pe care LTTE le-ar fi săvârșit începând din anul 2005, inclusă în expunerile de motive ale actelor în litigiu. Astfel cum rezultă din cuprinsul punctului 168 din hotărârea menționată, perioada acoperită de lista respectivă se întinde, în funcție de regulamentele atacate, până în luna aprilie 2009 sau până în luna iunie 2010. În această privință, reiese din dosarul înaintat Curții că, deși expunerile de motive referitoare la primul și al doilea regulament de punere în aplicare în litigiu, și anume Regulamentele de punere în aplicare nr. 83/2011 și nr. 687/2011 (denumite în continuare, împreună „primul și al doilea regulament de punere în aplicare în litigiu”), menționau trei pretinse acte de terorism pe care LTTE le-ar fi săvârșit între 27 aprilie 2010 și 12 iunie 2010, deci ulterior înfrângerii sale militare intervenite în luna mai 2009, Consiliul a modificat, în consecință, motivarea actelor în litigiu prin eliminarea trimiterii la

aceste trei acte în expunerile de motive referitoare la cele de al treilea-al optulea regulament de punere în aplicare în litigiu, adică în Regulamentele de punere în aplicare nr. 1375/2011, nr. 542/2012, nr. 1169/2012, nr. 714/2013, nr. 125/2014 și nr. 790/2014 (denumite în continuare, împreună, „al treilea-al optulea regulament de punere în aplicare în litigiu"). Ultimul act de terorism menționat în expunerile de motive ale celor de al treilea-al optulea regulament de punere în aplicare în litigiu datează, astfel, din 12 aprilie 2009 și este, prin urmare, anterior acestei înfrângeri militare. În răspunsurile sale scrise la întrebările adresate de Tribunal, Consiliul a explicat că această modificare constituia o „actualizare" a expunerilor de motive ale actelor în litigiu, efectuată ca urmare a obținerii de noi informații.

79 Astfel, în lipsa oricărei alte indicații relevante, expunerile de motive ale celor de al treilea-al optulea regulament de punere în aplicare în litigiu nu menționează niciun element care să poată fundamenta aprecierea Consiliului potrivit căreia, în pofida înfrângerii militare menționate, LTTE ar avea probabil intenția de a continua atacurile teroriste în Sri Lanka. Or, având în vedere faptul că această înfrângere militară constituia o schimbare importantă a circumstanțelor, care ar putea să pună în discuție persistența riscului de implicare a LTTE în activitățile de terorism, Consiliul ar fi trebuit să menționeze elementele care ar putea fonda această apreciere în expunerile de motive menționate. În consecință, al treilea-al optulea regulament de punere în aplicare în litigiu sunt afectate de o insuficiență a motivării de natură să determine anularea lor.

80 În ceea ce privește primul și al doilea regulament de punere în aplicare în litigiu, trebuie să se constate că Consiliul le-a abrogat și le-a înlocuit cu regulamentele de punere în aplicare în litigiu următoare, actualizând totodată motivarea care figurează în expunerile de motive ca urmare a obținerii de noi informații. Această actualizare a condus la eliminarea menționării a trei pretinse acte de terorism pe care LTTE le-ar fi săvârșit între 27 aprilie 2010 și 12 iunie 2010, deci ulterior înfrângerii militare a acestei entități. De altfel, Consiliul nu a făcut referire la menționarea acestor trei pretinse acte de terorism în cadrul prezentului recurs, în pofida unei întrebări adresate de Curte cu privire la caracterul suficient de motivat al actelor în litigiu sub aspectul intenției probabile a LTTE de a continua atacurile teroriste din Sri Lanka, în pofida înfrângerii sale militare intervenite în luna mai 2009. În consecință, este cert că menționarea celor trei pretinse acte de terorism nu poate, în niciun caz, să permită să se stabilească temeinicia motivării primului și a celui de al doilea regulament de punere în aplicare în litigiu.

81 În aceste condiții, dispozitivul hotărârii atacate trebuie considerat întemeiat pentru toate actele în litigiu. Așadar, al doilea aspect al primului motiv trebuie să fie respins.

Cu privire la al treilea motiv

Argumentația părților

82 Prin intermediul celui de al treilea motiv, Consiliul, susținut de Regatul Unit și de Comisie, arată că, la punctele 177 și 205-208 din hotărârea atacată, Tribunalul a săvârșit o eroare de drept prin faptul că nu a considerat că decizia Regatului Unit din 2001 de a interzice LTTE constituia o bază suficientă pentru a menține LTTE pe lista în litigiu. Potrivit Consiliului, Tribunalul a considerat în mod greșit că lipsa din expunerile de motive ale actelor în litigiu a unei indicații referitoare la elementele care fundamentează decizia respectivă a împiedicat Consiliul să se întemeieze pe aceasta. Contrar a ceea ce ar fi considerat Tribunalul, acesta nu ar trebui să cunoască motivele pe care se întemeiază decizia menționată întrucât aceste motive nu ar fi supuse controlului instanțelor Uniunii.

83 LTTE contestă această argumentație.

Aprecierea Curții

84 Trebuie să se constate că, în măsura în care al treilea motiv de recurs vizează o eroare de drept pe care Tribunalul ar fi săvârșit-o atunci când a considerat că decizia Regatului Unit din 2001 privind interzicerea LTTE nu constituia, singură, o bază suficientă pentru a fundamenta actele în litigiu, acest motiv și primul aspect al celui de al doilea motiv se suprapun parțial.

85 Or, indiferent de temeinicia argumentului invocat de Consiliu în cadrul celui de al treilea motiv, potrivit căruia Tribunalul ar fi statuat în mod greșit că lipsa din expunerile de motive ale actelor în litigiu a unei indicații referitoare la elementele care fundamentează această decizie a împiedicat Consiliul să se întemeieze pe aceasta, trebuie amintit că, în orice caz, rezultă din examinarea primului aspect al celui de al doilea motiv de recurs că, având în vedere, pe de o parte, importanța timpului care s-a scurs între adoptarea deciziilor Regatului Unit care au servit drept temei pentru includerea inițială a LTTE în lista în litigiu, această includere și adoptarea actelor în litigiu, precum și, pe de altă parte, înfrângerea militară intervenită în luna mai 2009, decizia Regatului Unit din anul 2001 de a interzice LTTE nu constituia o bază suficientă pentru a fundamenta actele în litigiu.

86 În consecință, al treilea motiv de recurs este inoperant.

87 Având în vedere că toate motivele invocate au fost înlăturate, recursul trebuie să fie respins.

Cu privire la cheltuielile de judecată

88 Potrivit articolului 184 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Curții, atunci când recursul nu este fondat, aceasta din urmă se pronunță asupra cheltuielilor de judecată. Articolul 138 alineatul (1) din același regulament, aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 184 alineatul (1) din acesta, prevede că partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată.

89 Întrucât recursul Consiliului este respins, acesta trebuie să fie obligat, în conformitate cu concluziile LTTE, să suporte, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, și cheltuielile de judecată efectuate de LTTE.

90 Articolul 140 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 184 alineatul (1) din acesta, prevede că statele membre și instituțiile care au intervenit în litigiu vor suporta propriile cheltuieli de judecată.

91 În conformitate cu aceste dispoziții, Republica Franceză, Regatul Țărilor de Jos, Regatul Unit și Comisia suportă propriile cheltuieli de judecată.

Pentru aceste motive, Curtea (Marea Cameră) declară și hotărăște:

1) **Respinge recursul.**

2) **Consiliul Uniunii Europene suportă, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, și pe cele efectuate de Liberation Tigers of Tamil Eelam (LTTE).**

3) **Republica Franceză, Regatul Țărilor de Jos, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord și Comisia suportă propriile cheltuieli de judecată.**

Semnături